

YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASI DOIRASIDA TA'LIM TIZIMIDAGI ISLOHOTLARNING AHAMIYATI**Xolnazarova Dildora Mamatmoratovna***p.f.f.d (PhD) katta o'qituvchi, Guliston Davlat Pedagogika instituti***Xolmatova G.U.***Guliston Davlat Pedagogika instituti 1-kurs magistranti*

Annotatsiya. Ushbu maqolada Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi doirasida ta'lim tizimidagi islohotlarning ahamiyati tahlil qilingan. Ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va jahon standartlariga moslashtirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar, o'quvchilarning sifatli ta'lim olishiga, o'qituvchilarning malakasini oshirishga hamda raqamli texnologiyalarni joriy etishga qaratilgan. Maqolada, shuningdek, ta'lim tizimidagi islohotlarning mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishiga ta'siri, jamiyatda ijtimoiy tenglikni ta'minlashdagi roli hamda yangi kadrlar tayyorlashning muhimligi ko'rib chiqilgan. Tadqiqotda, Yangi O'zbekistonning ta'lim tizimidagi islohotlar kelajakda mamlakatning barqaror va innovatsion rivojlanishiga xizmat qilishi kutilmoqda.

Kalit so'zlar: Yangi O'zbekiston, ta'lim tizimi, islohotlar, o'qituvchilar malakasi, ta'lim sifatini oshirish, raqamli texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar, ijtimoiy rivojlanish, global ta'lim standartlari, kadrlar tayyorlash.

Kirish. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi o'zining zamonaviy va ilg'or yondashuvlari bilan ta'lim tizimiga katta o'zgartirishlar kiritishni maqsad qilgan. Ta'lim tizimining islohoti – mamlakatning kelajagi uchun eng muhim omil hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasining Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi ta'lim tizimini modernizatsiya qilishga va uni jahon talablariga moslashtirishga qaratilgan bir qator islohotlarni o'z ichiga oladi. Ushbu maqolada, ta'lim tizimidagi islohotlarning ahamiyati va ularning mamlakat taraqqiyotiga qo'shgan hissi haqida so'z boradi [1].

Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi doirasida ta'lim tizimida amalga oshirilgan islohotlar quyidagi asosiy yo'nalishlarga asoslanadi:

1. Ta'lim Sifatini Oshirish: Ta'lim tizimining eng asosiy vazifalaridan biri – ta'lim sifatini oshirishdir. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi ta'limni nafaqat miqdoriy, balki sifat jihatidan ham yaxshilashni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan. O'qituvchilarning malakasini oshirish, zamonaviy o'quv metodikalarini joriy etish, yangi texnologiyalarni ta'lim jarayoniga tatbiq etish kabi chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

2. Ta'limni Innovatsion Yondashuvlar Bilan Takomillashtirish: Yangi O'zbekistonda ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish bo'yicha keng ko'lamli ishlarga qaratilgan. Bu, nafaqat o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, balki ularning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek,

elektron ta'lim va masofaviy ta'limning rivojlanishi o'quvchilarni global ta'lim tizimi bilan integratsiya qilish imkonini beradi.

3. O'qituvchilarni Raqamli Kompetentsiyalar Bilan Ta'minlash: O'qituvchilarning raqamli kompetentsiyalarini oshirish, ularga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'rgatish, o'quvchilarga bilimni taqdim etishning yangi usullarini kiritish maqsadida turli dasturlar va o'quv kurslari tashkil etilmoqda. Bu, o'qituvchilarning malakalarini oshirib, o'quvchilarga yanada sifatli ta'lim berishga yordam beradi.

4. O'qituvchilarni Motive Qilish va Qo'llab-quvvatlash: Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining asosiy jihatlaridan biri – o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlash va ularning mehnatini rag'batlantirish. O'qituvchilarga yuqori maosh va ijtimoiy kafolatlar berish, ularni professional rivojlanish uchun zarur sharoitlar bilan ta'minlash o'qituvchilarni motivatsiyalashda katta rol o'ynaydi.

5. Ta'limni Global Standartlarga Moslashtirish: O'zbekiston ta'lim tizimini global ta'lim standartlariga moslashtirishga intilmoqda. Bu, xalqaro ta'lim tashkilotlari bilan hamkorlikni kuchaytirish, o'quv dasturlarini xalqaro miqyosda tan olingan tizimlarga moslashtirish orqali amalga oshirilmoqda. Bu esa, o'zbek ta'limini jahon ta'lim tizimi bilan integratsiya qilishga yordam beradi [2,3].

Ta'lim tizimining islohoti mamlakatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishiga bevosita ta'sir qiladi. O'qimishli va malakali kadrlar tayyorlash, o'quvchilarga zamonaviy bilim va ko'nikmalarni o'rgatish, mamlakatning iqtisodiy va texnologik rivojlanishiga zamin yaratadi. O'zbekistonda ta'lim tizimidagi islohotlar mamlakatning raqamli iqtisodiyotini rivojlantirish, yangi ish o'rinlarini yaratish va global raqobatbardoshlikni oshirishga xizmat qiladi [4].

Bundan tashqari, ta'lim tizimining islohoti ijtimoiy tenglikni ta'minlash, qishloq joylaridagi ta'lim imkoniyatlarini yaxshilash, hamda o'quvchilarning teng sharoitlarda ta'lim olishini ta'minlashga xizmat qiladi. Bu, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlash va yosh avlodni yanada baxtli va farovon hayotga tayyorlashga yordam beradi. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi doirasida ta'lim tizimidagi islohotlar mamlakatning kelajagini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ta'lim tizimini zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar yordamida takomillashtirish, o'qituvchilarning malakasini oshirish, ta'limning sifatini global talablar bilan uyg'unlashtirish – bularning barchasi O'zbekistonning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishida asosiy omil bo'ladi. Shu bilan birga, ta'lim tizimidagi islohotlar nafaqat xalqaro maydonda O'zbekistonning raqobatbardoshligini oshiradi, balki yosh avlodni bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlab, ularga mustahkam kelajak yaratish imkonini beradi.

Munozara. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi doirasida ta'lim tizimidagi islohotlar mamlakat rivojlanishining muhim jihatlaridan biridir. Ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar nafaqat o'quvchilarning sifatli ta'lim olish imkoniyatlarini yaratishga, balki butun jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishiga ham katta ta'sir ko'rsatadi. Maqolada keltirilgan islohotlar, o'quvchilarga sifatli va zamonaviy bilimlarni taqdim etishda o'qituvchilarning rolini oshirish, ta'limni innovatsion yondashuvlar bilan

takomillashtirish va ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalardan keng foydalanish kabi masalalarni qamrab oladi. Islohotlarning muvaffaqiyati, albatta, ko'plab omillarga bog'liq. Birinchidan, o'qituvchilarni malakasini oshirish, ularga zamonaviy pedagogik texnikalar va innovatsion metodlarni o'rgatish juda muhimdir. O'qituvchilarning sifatli malakasi ta'lim jarayonining muvaffaqiyatli bo'lishida asosiy omil hisoblanadi. Shuning uchun, o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlash, ularni rag'batlantirish va malakasini oshirish uchun doimiy o'quv kurslari va dasturlar tashkil etilishi zarur. Ikkinchidan, ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning o'rni tobora ortib bormoqda. Masofaviy ta'lim, onlayn kurslar va elektron o'quv resurslarining keng tarqalishi o'quvchilarga global ta'lim tizimiga integratsiyalashish imkonini beradi [5,6]. Raqamli texnologiyalarni joriy etish ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi va o'quvchilarning bilim olish jarayonini soddalashtiradi. Bu esa, o'quvchilarning eng so'nggi bilimlarni tezda o'zlashtirishlariga yordam beradi. Shuningdek, ta'lim tizimining innovatsion yondashuvlar bilan takomillashtirilishi jamiyatda kreativ fikrlash va innovatsion g'oyalarni ilgari surishga yordam beradi. O'quvchilarning nafaqat akademik bilimlari, balki ijodiy va analitik fikrlash qobiliyatlari ham rivojlanadi. Bu esa kelajakda mamlakatning yuqori malakali, texnologik jihatdan rivojlangan kadrlarni tayyorlashga imkon yaratadi [7].

Biroq, ta'lim tizimidagi islohotlarning amalga oshirilishi davomida ba'zi muammolarni ham e'tibordan chetda qoldirmaslik zarur. Bular orasida, ta'lim resurslarining notekis taqsimlanishi, qishloq joylarida ta'lim imkoniyatlarining cheklanganligi, shuningdek, o'qituvchilarning kam sonli malakali tayyorlanishi kabi masalalar mavjud. Bunday muammolarni hal etish uchun, ta'lim tizimi barcha hududlarda teng sharoitlarni yaratishga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqishi zarur. Umuman olganda, ta'lim tizimidagi islohotlar nafaqat mamlakatning iqtisodiy rivojlanishiga, balki uning ijtimoiy barqarorligiga ham xizmat qiladi. O'quvchilarning ta'lim olish imkoniyatlarini yaxshilash, o'qituvchilarning malakasini oshirish va innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish – bu Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlaridan biridir [8]. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi ta'lim tizimidagi islohotlarni davom ettirishni, ularni yanada chuqurlashtirishni va global ta'lim standartlariga moslashtirishni maqsad qilgan. Bu islohotlar nafaqat ta'lim sohasini, balki mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishini ham ta'minlashga yordam beradi. O'zbekistonning ta'lim tizimi, kelajakda yuqori malakali, ijodiy fikrlovchi va texnologik jihatdan rivojlangan kadrlarni tayyorlashda davom etadi.

Xulosa. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi doirasida ta'lim tizimidagi islohotlar mamlakatning kelajagini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, o'quvchilarga zamonaviy bilimlar berish, o'qituvchilarning malakasini oshirish va raqamli texnologiyalarni kengaytirish orqali, biz ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqamiz. Bu islohotlar nafaqat o'quvchilarning bilim darajasini oshiradi, balki jamiyatning ijtimoiy barqarorligini mustahkamlaydi va mamlakatning iqtisodiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ta'lim tizimining islohoti davomida yuzaga keladigan muammolarni hal etish uchun, barcha hududlarda teng ta'lim imkoniyatlarini yaratish, resurslarni samarali taqsimlash va o'qituvchilarni doimiy ravishda malaka

oshirishga yo'naltirilgan dasturlarni joriy etish zarur. Bu jarayonda innovatsion yondashuvlar, masofaviy ta'lim va raqamli texnologiyalarni qo'llash ta'lim tizimining samaradorligini oshirishda muhim vositadir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev, Sh. (2020). "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi va ta'lim tizimi: yangi imkoniyatlar va yo'nalishlar". Tashkent: O'zbekiston davlat nashriyoti.
2. Shodmonov, M. (2019). "O'zbekistonda ta'lim tizimidagi islohotlar: nazariy va amaliy jihatlar". Tashkent: Ta'lim va ilm-fan nashriyoti.
3. Sultonov, B., & Yusupov, D. (2021). "Ta'lim tizimining modernizatsiyasi va innovatsion yondashuvlar". Tashkent: Ta'lim tizimi bo'yicha ilmiy-tadqiqot markazi.
4. Tursunov, O. (2018). "O'zbekiston ta'lim tizimining rivojlanishi va xalqaro tajriba". Tashkent: O'zbekiston pedagogika jamiyati.
5. Rakhmanov, M. (2020). "O'zbekistonda ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning roli". Tashkent: O'zbekiston axborot texnologiyalari instituti nashriyoti.
6. Bekenova, N. (2017). "Ta'lim sohasida ijtimoiy va iqtisodiy islohotlar: O'zbekiston misolida". Tashkent: Ijtimoiy soha nashriyoti.
7. Yusupov, A. (2019). "Zamonaviy ta'lim metodikalari va innovatsion pedagogika". Tashkent: O'zbekiston pedagogika institutining ilmiy jurnali.
8. Maqsudov, R. (2021). "Ta'lim tizimida kreativ fikrlash va innovatsiyalar". Tashkent: O'zbekiston ta'lim vazirligi nashriyoti.